

Thánh dạy: Vào Tuổi Bốn Mươi Không Làm Lấn Nữa

Trần Gia Ninh

Việt Nam cần một Lá Cờ Mới để Thịnh Vượng và Hòa Hợp Dân Tộc

(Khổng Tử viết: Tứ nhập nhi bất hoặc子曰:四什而不惑)

*Bốn thập kỷ hết đánh nhau,
Ngẫm mình lạc hậu mà đau đớn lòng!*

Đã gần bốn thập kỷ trôi qua, kể từ 1975. Sau gần bốn thập kỷ ít đánh nhau, xã hội Việt Nam hiện nay phân thành hai nhóm lớn, nhóm U50+ (45 tuổi trở lên) và nhóm U45- (dưới 45 tuổi). Nhóm tuổi trẻ U45- là nhóm ít dính líu trực tiếp với quá khứ, dù cho lớn lên ở trong hay ngoài nước, đối với họ, thay đổi cái cũ lỗi thời để Việt Nam có một thể chế hội nhập, tiến bộ, hòa hợp dân tộc, là điều ít phải bàn cãi. Tuy nhiên, dẫn dắt gia đình và xã hội, cả kinh tế và chính trị, cả đức tin và tâm linh, ân

oán vay trả hiện tại và tương lai... lại thuộc nhóm U50+. Do những trải nghiệm cuộc sống, họ phải cân nhắc nhiều điều là tất yếu. Vì vậy, những điều được viết dưới đây, là những nhận xét không định kiến, với mong muốn cung cấp cho nhóm U50+, thuộc mọi phía, mọi nơi, một góc nhìn khoa học khách quan để tham khảo.

Việt Nam Đang Ở Đâu Trên Bản Đồ Chính Trị Toàn Cầu

Hãy xem ý kiến của người ngoài là các nhà khoa học thế giới (theo wikipedia) đánh giá về thể chế của Việt Nam.

- Phân loại theo hình thức hiến định (constitutional form), trong 181 quốc gia trên thế giới thì có 137 nước Cộng hòa (republic), 38 nước Quân chủ lập hiến (constitutional monarchy) 6 nước là Quân chủ chuyên chế (absolute monarchy). Việt Nam thuộc nhóm 137 nước Cộng hòa
- Xếp loại theo Nguồn gốc quyền lực (power source) thế giới phân ra bốn nhóm:
- Dân quyền (rule of the people – Democracy: Quyền lực là của dân, tức là Dân chủ), Quân quyền (monarchy – Quyền lực thuộc quân vương) Thần quyền (theocracy – Quyền lực thuộc thánh thần, do người (tự nhận) đại diện thánh thần thực thi) Chuyên quyền (authoritarianism)
- Toàn thế giới có 25 quốc gia Dân chủ đầy đủ (democracy), 53 nước Dân chủ khiếm khuyết (Flawed democracy). Trong danh sách 78 nước này không có tên Việt Nam.
- Việt Nam cũng không thuộc hai loại Quân quyền hoặc Thần quyền vì không có vua chính thức nắm quyền và không có giáo chủ của tôn giáo nào chi phối quyền lực.
- Các học giả quốc tế thống nhất xếp Việt Nam vào nhóm Chuyên quyền nhưng không nhất trí được là thuộc dạng nào của chuyên quyền. Trong nhóm chuyên quyền theo lý thuyết có bốn kiểu, là Thể chế độc tài (dictatorship), Chuyên chế độc đoán (Autocracy) Chuyên chế (authoritarian rule), Toàn trị (totalitarian rule).

Các học giả loay hoay xếp Việt Nam hoặc thuộc dạng Chuyên chế (authoritarian rule) hoặc thuộc kiểu Toàn trị (totalitarian rule). Toàn trị là một hệ thống chính trị mà nhà nước nắm toàn quyền cai trị toàn xã hội và khi cần thiết thì tìm mọi cách khống chế mọi mặt đời sống công cộng và riêng tư (Totalitarian rule is a political system in which the state holds total authority over the society and seeks to control all aspects of public and private life whenever necessary). Như vậy thì việc xếp Việt Nam vào kiểu Toàn trị là phù hợp định nghĩa. Tuy nhiên sự thật chưa hẳn là như thế, vì chế độ Toàn trị (như Liên xô trước đây) có đặc trưng là mức tham nhũng thấp, uy tín (charisma) chính quyền là cao. Trong khi đó Việt Nam lại tham nhũng cao, uy tín chính quyền thấp. Vì vậy họ xếp Việt Nam vào một nhóm riêng gọi là Chuyên chế toàn trị độc đảng (Single Party). Cùng nhóm này có Trung Quốc, Cuba, Lào, Triều Tiên, Eritrea, Sahrawi, Turkmenistan. Lưu ý là hơn 20 năm trước, thế giới có đến hơn 80 nhà nước là độc đảng hoặc thực chất là độc đảng. Nay hầu hết đã từ bỏ, chỉ còn lại 7 nước nói trên là vẫn kiên trì!

Không bàn chuyện xấu tốt, chỉ cần nhìn trên bản đồ chính trị toàn cầu mà các học giả thế giới đã vẽ ra, thì thấy hiện lên một cách rõ ràng sự lạc lõng, phản tiến hóa của thể chế chính trị của Việt Nam. Tất nhiên Việt Nam phải phản bác cách phân loại này. Vậy hãy xem Việt Nam, bằng văn bản và bằng hành động, tự nhìn nhận mình như thế nào.

Bản Chất Của Chế Độ Chính Trị Và Nhà Nước Việt Nam Hiện Tại

Tại Hội nghị Trung ương 7 ngày 3-5-2013, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng yêu cầu “kiên trì những vấn đề có tính nguyên tắc, thuộc về bản chất của chế độ chính trị và Nhà nước ta”. Một cách chính thức, cho đến 1975 theo Hiến pháp, nhà nước Việt Nam được hiến định là thể chế dân chủ cộng hòa. Từ Hiến pháp 1980, chính thức Việt Nam công khai tự nhận là nhà nước chuyên chế, ghi tại điều 2: Nhà nước CHxã hội chủ nghĩa Việt Nam là nhà nước Chuyên chính vô sản (proletarian dictatorship) đồng thời là Độc đảng, ghi tại điều 4. Sau sự sụp đổ phe xã hội chủ nghĩa thế giới, Hiến pháp Việt Nam 1992 vẫn giữ nguyên điều 4 và tuy không công khai ghi nhận thể chế là nhà nước chuyên chính nữa nhưng cũng không quay lại thể chế dân chủ, mà chọn cách bỏ trống không định danh nữa. Khi bổ sung vào năm 2000 và trong dự thảo sửa đổi 2013, ghi nhận thể chế chính trị của nhà nước Việt Nam là Pháp quyền xã hội chủ nghĩa. Về khoa học, đó là một thể chế chính trị chưa hề được xác định, chưa có tiền lệ trên thế giới. Theo thừa nhận của Đảng Cộng sản Việt Nam, nơi sáng tạo ra khái niệm này, Nhà nước Pháp quyền xã hội chủ nghĩa chính là Nhà nước chuyên chính vô sản (“Tài liệu bồi dưỡng thi nâng ngạch chuyên viên chính khối Đảng, đoàn thể năm 2012”). Như vậy, bản chất của thể chế nhà nước Việt Nam, do chính bản thân đảng và nhà nước Việt Nam thừa nhận, đúng là Thể chế Chuyên chế Độc đảng, như sự phân loại của thế giới.

Trên thực tế, thì thể chế chính trị của Việt Nam hiện nay còn pha trộn thêm đặc điểm của Thần quyền. Tuy không lấy giáo lý thần linh (như Kinh Thánh, Kinh Quran, ...) làm chỗ dựa, nhưng lại sử dụng giáo lý của học thuyết Marx-Lenin còn hơn kinh thánh, không được xa rời, dù chỉ một ly. Nên nhớ rằng, ngay cả Trung Quốc, thì học thuyết Marx-Lenin cũng không được khẳng định là giáo lý. Họ lấy thuyết xã hội chủ nghĩa mang màu sắc Trung Hoa làm nền tảng, và thực thi chủ nghĩa thực dụng “mèo trắng, mèo đen”. Đảng Cộng sản Việt Nam tự nhận và buộc toàn dân chấp nhận vai trò lãnh đạo của đảng như một mặc khải thần quyền, và trên thực tế cấp ủy đảng, được đặt ở mọi cấp, thực thi chức năng không khác gì vai trò của chủ chăn tôn giáo. Trong thể chế thần quyền, giáo chủ đóng vai trò lãnh tụ tinh thần, với quyền khống chế, can thiệp tuyệt đối nhưng không chịu trách nhiệm cụ thể.

Đảng Cộng sản Việt Nam không xác nhận vai trò là đảng cầm quyền, đồng nghĩa với không chịu trách nhiệm thành bại của điều hành (dù di chúc của lãnh tụ quá cố của Đảng, Hồ Chí Minh, đã xác định rõ ràng, nhưng không được các văn kiện đảng chính thức ghi nhận). Đảng tự thiết lập cho mình vai trò lãnh đạo, quyết định và khống chế tất cả nhưng không chịu trách nhiệm cụ thể, giống như thần quyền vậy.

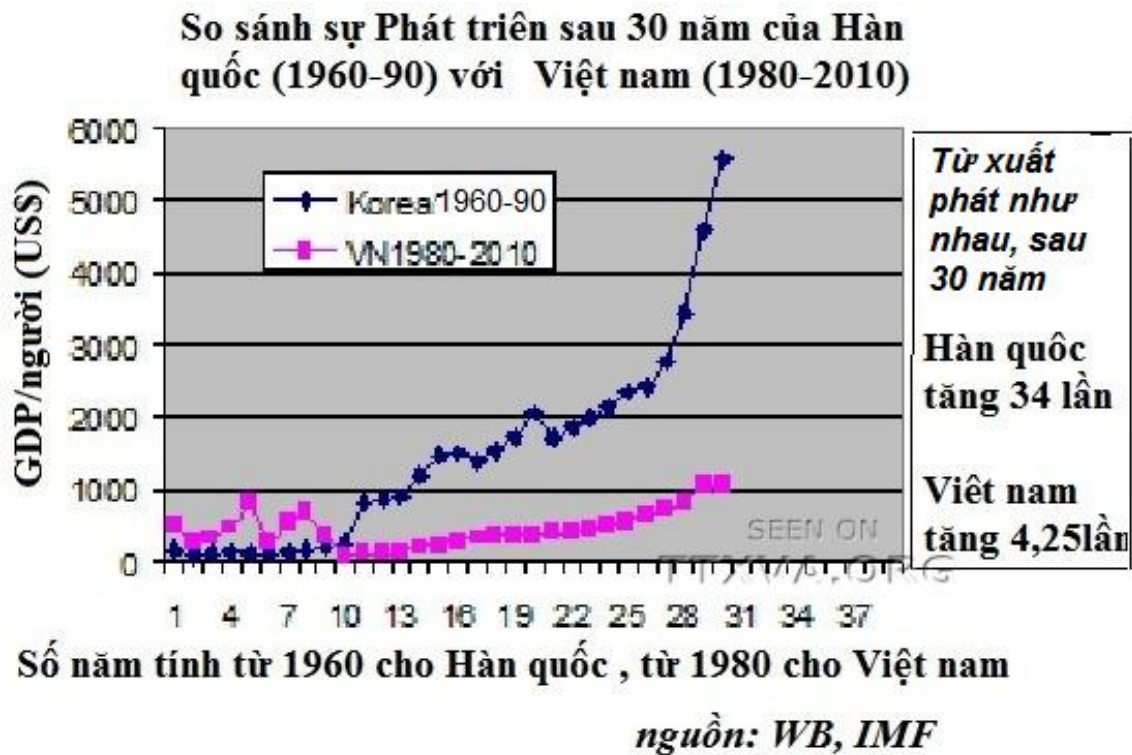
Thể chế của Việt Nam cũng pha trộn đặc điểm của chế độ quân quyền, như có vị nguyên Chủ tịch Quốc hội đã nhận xét, với một vua tập thể, là mười mấy vị trong Bộ Chính trị.

Tóm lại, ở mọi góc nhìn, hoặc do nhà nước Việt Nam và Đảng Cộng sản Việt Nam tự xác nhận, công khai hoặc che đậy, hoặc là từ phân loại của thế giới, và sự nhìn nhận trên thực tế, thể chế của nhà nước Việt Nam hiện nay là một nhà nước chuyên chế toàn trị độc đảng pha lẫn thần quyền và quân quyền. Đó phải chăng là cái mà dân tộc này phải khẳng định và kiên trì.

Thể chế chính trị và sự phát triển của dân tộc

All's Well That Ends Well (W. Shakespeare), Ende gut, alles gut (tục ngữ Đức): Kết cục tốt thì tất cả là tốt! Thể chế chính trị nào kết cục mà mang lại phần vinh, hạnh phúc thì đều tốt. Trong lịch sử phát triển, chế độ chuyên chế, toàn trị cũng không phải là hoàn toàn tiêu cực. Thể chế này có ưu điểm là trong một giai đoạn cần thiết, với sự cưỡng bức theo mục tiêu chấn hưng dân tộc và nếu có sự cai trị thông minh, hết lòng vì nước, vì dân, dù biện pháp có tàn bạo, cũng có thể đưa một dân tộc từ yếu hèn lạc hậu nhanh chóng phát triển thành một dân tộc phần vinh, hùng mạnh. Những thí dụ như vậy khá nhiều, ví dụ như Liên Xô thời 1924-1940, Đài Loan thời Quốc dân đảng 1948-1987. Một thí dụ khác là Hàn Quốc 1960-1990 mà các nhà lãnh đạo Việt Nam lấy làm gương để biện minh. Hàn Quốc rất tương đồng với Việt Nam, là một nước thuộc địa đến 1945, sau đó trải qua chiến tranh tàn phá đến năm 1954 mới yên. Nếu nhìn lại giai đoạn 30 năm 1960-1990 của Hàn Quốc thì rất giống với Việt Nam giai đoạn 1981-2010: cũng sau chiến tranh tàn phá 6 năm, cũng có sự nghèo khó như

nhau (GDP Hàn Quốc 1960 là 155 US\$, Việt Nam năm 1981 là 251\$), cũng có một thể chế chính trị chuyên chế độc tài, phản dân chủ. Tình trạng phát triển của hai nước sau 30 năm như thế nào, xin mời xem biểu đồ dưới đây, lập theo số liệu từ Nguồn: WB, IMF:

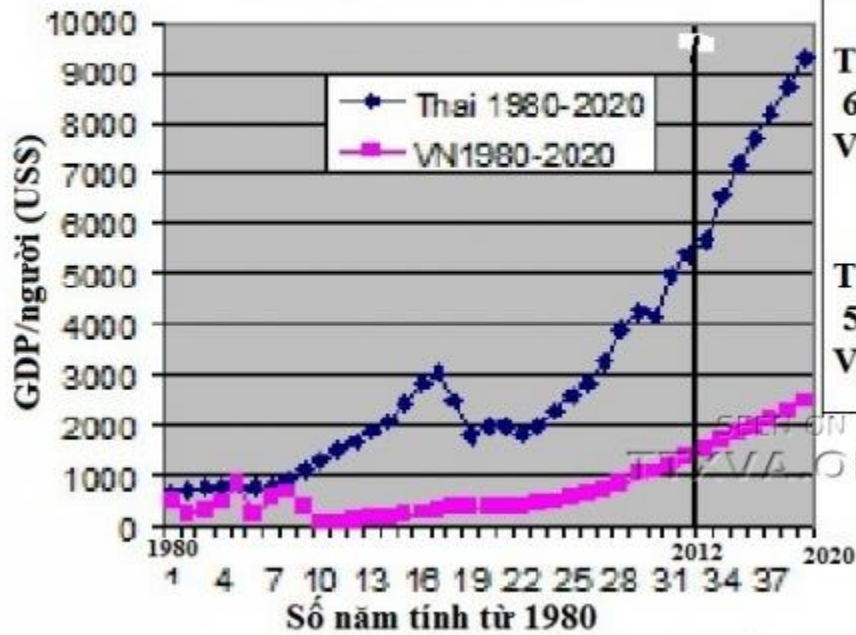
Sau 30 năm, với mức tăng GDP 34 lần, Hàn Quốc trở thành cường quốc, dù sau đó họ chuyển sang thể chế dân chủ theo quy luật tất yếu, nhưng công lao của thể chế chuyên quyền vì sự chấn hưng của dân tộc Hàn, như Pak Chung Hee vẫn được ghi nhận. Bằng chứng là con gái của nhà độc tài sau hơn 30 năm lại được dân chúng bầu làm tổng thống. Cũng 30 năm chuyên chế, cũng hòa bình xây dựng, cũng cùng mức xuất phát, nhưng Đảng Cộng sản Việt Nam chỉ đưa đất nước tăng trưởng được 4, 25 lần, bằng 1/8 của Hàn Quốc. Quốc gia Việt Nam vẫn nghèo nàn lạc hậu. Dù luôn luôn lớn tiếng sự tăng trưởng là thành tích lớn của lãnh đạo Việt Nam, là ưu việt của chế độ, nhưng con số so sánh nói trên là bằng chứng không cần bình luận, đâu là sự thật. Chỉ có thể có một kết luận: Trong bốn thập kỷ vừa qua, để bảo vệ cái ghế quyền lực giành được và để củng cố, mở rộng những lợi ích béo bở của mình, giới cầm quyền đã và đang quay lưng lại với nhân dân. Với một mục đích như thế thì bộ máy toàn trị đó không thể là nơi tập hợp tinh hoa của đất nước để tạo nên bước nhảy thần kỳ, như thường được tuyên truyền. Dân tộc Việt Nam đã bị nhảm lẫn, phải trả cái giá quá cao để đổi lấy một thảm họa cho sự chấn hưng thất bại.

Người ta cũng thường biện minh rằng, dân chủ, đa nguyên, đa đảng làm cho xã hội mất ổn định, ảnh hưởng đến phát triển kinh tế xã hội, lấy thí dụ điển hình như nước láng giềng Thái Lan, nước được thế giới xếp vào loại dân chủ còn khiếm khuyết. Đó là lý do mà lãnh đạo Đảng Cộng sản Việt Nam viện dẫn để Việt Nam phải kiên trì những vấn đề có tính nguyên tắc, thuộc về bản chất của chế độ chính trị và Nhà nước ta,... Muốn nhìn nhận vấn đề này một cách khách quan, hãy so sánh sự phát triển của Việt Nam và Thái Lan trong hơn 30 năm vừa qua (1980-2012).

Xuất phát điểm 1980 Việt Nam chỉ kém Thái Lan rất ít, 74% tức xấp xỉ 3/4 Thái Lan thôi, nhưng đến nay, năm 2012 Việt Nam chỉ còn bằng 26, 8 % tức xấp xỉ 1/4 Thái Lan. Thể chế nào ưu việt hơn cho sự phồn vinh của dân tộc quả thật không cần bàn cãi. Trường hợp Thái Lan và Việt Nam là một chứng minh, cùng một trình độ tầm thường như nhau của giới cầm quyền thì thể chế dân chủ đã chiến thắng thể chế chuyên chế toàn trị độc đảng.

So sánh sự phát triển trong giai đoạn 1980-2012 và dự đoán đến 2020 của Thailand và Việt nam

Con số GDP so sánh:
1980

Thái lan	Việt nam
696	514
VN bằng 74% TL	

2012

Thái lan	Việt nam
5678	1527
VN bằng 26,8% TL	

Nguồn: WB, IMF

Khi Đảng Cộng sản Việt Nam tự hào tuyên bố năm 2020 Việt Nam sẽ là một nước công nghiệp, thì thực trạng sẽ như thế nào? Năm 2012 GDP Việt Nam là 1373\$, bằng Thái Lan năm 1981-82, tụt hậu 30-31 năm. Còn năm 2019 IMF dự đoán GDP Việt Nam 2473\$ bằng Thái Lan năm 1985, tụt hậu 34 năm. Khoảng cách thật lù so với Thái Lan không những không giảm mà còn bị nới rộng ra. Vậy thì có còn hy vọng phép màu nào cho thể chế ưu việt này để đuổi theo hàng xóm, nói chi đến chuyện biến Việt Nam thành rồng.

Xem Tiếp trên trang: <http://www.boxitvn.net/bai/16543>